ÜLDKOHTU MÄÄRUS (suurkoda)

7. september 2010 *

Kohtuasjas T-539/08,

Etimine SA, asukoht Bettembourg (Luksemburg),

ja

AB Etiproducts Oy, asukoht Espoo (Soome),

esindajad: advokaadid C. Mereu ja K. Van Maldegem,

hagejad,

keda toetab:

* Kohtumenetluse keel: inglise.

Borax Europe Ltd, asukoht London (Ühendkuningriik), esindaja: advokaat K. Nordlander ja *solicitor* S. Kinsella,

menetlusse astuja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: P. Oliver ja D. Kukovec,

kostja,

keda toetab:

Taani Kuningriik, esindaja: B. Weis Fogh,

menetlusse astuja,

mille ese on nõue osaliselt tühistada esiteks komisjoni 21. augusti 2008. aasta direktiiv 2008/58/EÜ, millega muudetakse kolmekümnendat korda tehnilise arenguga kohandamise eesmärgil nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigusnormide ühtlustamise kohta (ELT L 246, lk 1), ning teiseks komisjoni 10. augusti 2009. aasta määrus (EÜ) nr 790/2009, millega muudetakse tehnika ja teaduse arenguga kohandamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist (ELT L 235, lk 1), osas, milles need aktid muudavad teatud boraatide klassifitseerimist,

ÜLDKOHUS (suurkoda),

koosseisus: president M. Jaeger, kohtunikud J. Azizi (ettekandja), A. W. H. Meij, M. Vilaras, N. J. Forwood, E. Martins Ribeiro, O. Czúcz, I. Wiszniewska-Białecka, I. Pelikánová, E. Cremona, I. Labucka, S. Frimodt Nielsen ja K. O'Higgins,

kohtusekretär: E. Coulon,

on andnud järgmise

määruse

1 Käesoleva hagiga vaidlustavad hagejad Etimine SA ja AB Etiproducts Oy selle, kas on õiguspärane teatud boraatide klassifitseerimine ohtlike ainetena (edaspidi „vaidlustatud

klassifikatsioonid"), mis esines kõigepealt nõukogu 27. juuni 1967. aasta direktiivi 67/548/EMÜ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 196, lk 1; ELT eriväljaanne 13/01, lk 27) I lisas ning seejärel Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548 ja 1999/45/EÜ ning tunnistatakse need kehtetuks ja muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, lk 1), VI lisas.

2 Vaidlustatud klassifikatsioonid kehtestati komisjoni 21. augusti 2008. aasta direktiiviga 2008/58/EÜ, millega muudetakse kolmekümnendat korda tehnilise arenguga kohandamise eesmärgil direktiivi 67/548 (ELT L 246, lk 1, edaspidi „vaidlustatud direktiiv") ning see võeti alates 25. septembrist 2009 üle komisjoni 10. augusti 2009. aasta määruses (EÜ) nr 790/2009, millega muudetakse tehnika ja teaduse arenguga kohandamiseks määrust nr 1272/2008 (ELT L 235, lk 1, edaspidi „vaidlustatud määrus") (edaspidi koos „vaidlustatud aktid").

Õiguslik raamistik

EÜ asutamislepingu ja EL toimimise lepingu sätted

3 EÜ artikli 230 neljanda lõigu kohaselt:

„Iga füüsiline või juriidiline isik võib samadel tingimustel algatada menetluse temale adresseeritud otsuse vastu ja sellise otsuse vastu, mis teda otseselt ja isiklikult puudutab, kuigi vormiliselt on see teisele isikule adresseeritud määrus või otsus".

4 ELTL artikli 263 neljanda lõigu kohaselt:

„Iga füüsiline või juriidiline isik võib esimeses ja teises lõigus sätestatud tingimustel esitada hagi temale adresseeritud või teda otseselt ja isiklikult puudutava akti vastu ning üldkohaldatava akti vastu, mis puudutab teda otseselt ja ei sisalda rakendusmeetmeid".

Direktiiv 67/548

5 Direktiiv 67/548, mida on eelkõige muudetud nõukogu 30. aprilli 1992. aasta direktiiviga 92/32/EMÜ, millega seitsmendat korda muudetakse direktiivi 67/548 (EÜT L 154, lk 1; ELT eriväljaanne 13/11, lk 155), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta direktiiviga 2006/121/EÜ, millega muudetakse direktiivi 67/548, et kohandada seda määrusega (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur (ELT L 396, lk 850), sätestab turuleviimise tingimused teatud „ainete" jaoks, mida on määratletud kui „looduses esinevad või tootmismenetluse teel saadud keemilised elemendid ja keemilised ühendid, kaasa arvatud toodete püsivuse säilitamiseks vajalikud lisaained ja tootmismenetlusest tingitud lisandid, kuid välja arvatud lahustid, mida ainest on võimalik eraldada, mõjutamata aine püsivust või muutmata selle koostist".

6 Selleks liigitab direktiiv 67/548 vastavalt artikli 4 lõikele 1 ained nende omaduste alusel direktiivi artikli 2 lõikes 2 sätestatud kategooriate järgi. Selle direktiivi I lisas aine liigitamisel „ohtlikuks" tuleb turuleviimise eeltingimusena selle pakenditel kasutada kohustuslikku märgistust, mis sisaldab sellise ohu tunnuseid, mida aine kasutamine kaasa toob, ning tüüpväljendeid, mis viitavad esiteks ainete kasutamisega kaasnevatest ohtudest tulenevatele konkreetsetele riskidele ja teiseks esitatavad nõuanded aine ohutuks kasutuseks.

7 Direktiivi 67/548 artikli 4 lõige 3 (redaktsioonis, mis oli jõus enne määruse nr 1272/2008 artikli 55 lõikest 2 tulenevat redaktsiooni) sätestab:

„I lisas on esitatud nende ainete loetelu, mis on liigitatud lõigetes 1 ja 2 esitatud põhimõtete kohaselt, koos nende ühtlustatud liigitamise ja märgistamisega. Otsus kanda aine vastavalt sama artikli lõigetele 1 ja 2 I lisasse koos ühtlustatud liigitamise ja märgistamisega tehakse [nimetatud direktiivi] artiklis 29 sätestatud korras".

8 Direktiivi 67/548 artikli 4 lõige 2 näeb ette, et „[a]inete ja valmististe liigitamise ja märgistamise üldpõhimõtteid kohaldatakse kooskõlas VI lisas esitatud kriteeriumidega, välja arvatud juhul, kui ohtlikele valmististele on määratud teistsugused nõuded eraldi direktiividega".

9 Direktiivi 67/548 VI lisa punkt 1.2 sätestab:

„Käesolevas lisas sätestatakse käesoleva direktiivi artiklis 4 […] osutatud ainete ja valmististe liigitamise ja märgistamise üldpõhimõtted.

Käesolev lisa on adresseeritud kõigile neile (tootjatele, importijatele, siseriiklikele asutustele), kes tegelevad ohtlike ainete ja valmististe liigitamise ja märgistamisega".

10 Direktiivi 67/548 VI lisa punkt 4.1.2 näeb ette:

„Kui valmistajal, turustajal või importijal on teavet selle kohta, et aine tuleks liigitada ja märgistada vastavalt punktides 4.2.1, 4.2.2 või 4.2.3 esitatud kriteeriumidele, märgistab ta aine ajutiselt nende kriteeriumide kohaselt, lähtudes pädeva isiku tehtud tõendite analüüsist."

11 Direktiivi 67/548 VI lisa punkti 4.1.3 kohaselt „[v]almistaja, turustaja või importija esitab nii kiiresti kui võimalik kõiki olulisi andmeid kokkuvõtva dokumendi sellele liikmesriigile, kus aine turule viiakse".

12 Direktiivi 67/548 VI lisa punktis 4.1.4 on alljärgnev täpsustus:

„Lisaks sellele esitab valmistaja, tootja või importija, kellel on uusi andmeid, mis on olulised aine liigitamise ja märgistamise jaoks vastavalt punktides 4.2.1, 4.2.2 või 4.2.3 esitatud kriteeriumidele, need andmed võimalikult kiiresti liikmesriigile, kus aine on turule viidud".

13 Direktiivi 67/548 VI lisa punkt 4.1.5 on sõnastatud järgmiselt:

„Selleks et ühendus võiks võimalikult kiiresti jõuda ühtlustatud liigituse kehtestamiseni vastavalt käesoleva direktiivi artiklis 28 määratletud menetlusele, peavad liikmesriigid, kellel on asjaomast teavet, mille põhjal saab aine liigitada ühte neist kategooriatest, edastama sellise teabe võimalikult kiiresti komisjonile koos liigitamist ja märgistamist käsitlevate ettepanekutega, olenemata sellest, kas sellise teabe on esitanud valmistajad või mitte.

Komisjon edastab saadud liigitamist ja märgistamist käsitleva ettepaneku teistele liikmesriikidele. Iga liikmesriik võib küsida komisjonilt teavet, mille too on saanud.

[…]".

Menetlus direktiivi 67/548 kohandamiseks tehnika arenguga

14 Direktiivi 67/548 artikli 28 kohaselt võetakse muudatused, mis on vajalikud lisade kohandamiseks tehnika arenguga, vastu selle artiklis 29 sätestatud korras. Vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (EÜT L 184, lk 23; ELT eriväljaanne 01/03, lk 124), artikli 5 lõikele 1, koostoimes nõukogu 14. aprilli 2003. aasta määruse (EÜ) nr 807/2003 konsulteerimiskorra kohaselt (ühehäälselt) vastuvõetud nõukogu õigusaktides sätestatud rakendusvolituste kasutamisel komisjoni abistavaid komiteesid käsitlevate sätete kohandamise kohta otsusega 1999/468 (ELT L 122, lk 36; ELT eriväljaanne 01/04, lk 335) III lisa punktiga 1, abistab komisjoni selle menetluse raames komitee, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana komisjoni esindaja. Nimetatud otsuse artikli 5 lõike 3 kohaselt võtab komisjon kavandatavad meetmed vastu, kui need on komitee arvamusega kooskõlas. Selle otsuse artikli 5 lõige 4 näeb seevastu ette, et kui kavandatavad meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas või kui komitee ei esita oma arvamust, pöördutakse Euroopa Liidu Nõukogu poole ning informeeritakse sellest Euroopa Parlamenti.

Direktiivi 67/548 osaliselt kehtetuks tunnistamine, muutmine ja asendamine määrusega nr 1272/2008

15 Alates 20. jaanuarist 2009 tunnistati direktiiv 67/548 osaliselt kehtetuks, muudeti ja asendati määrusega nr 1272/2008. Selle määruse eesmärk on eelkõige rakendada kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalselt harmoneeritud süsteem, nagu see on välja töötatud ÜRO raames (määruse nr 1272/2008 põhjendused 5–8).

16 Kuigi määruse nr 1272/2008 artikli 55 lõige 11 sätestab, et „[direktiivi 67/548] I lisa jäetakse välja", ei sisalda nimetatud määruse VI lisa selle jõustumise ajal vaidlustatud klassifikatsioone, mille vastuvõtmine hilines märgatavalt, vaid ainult klassifikatsioone, mis kehtestati tehnika arenguga direktiivi 67/548 varasemate kohaldamiste raames, sh klassifikatsioone, mis nähti ette komisjoni 29. aprilli 2004. aasta direktiiviga 2004/73/EÜ, millega kohandatakse kahekümne üheksandat korda tehnika arenguga direktiivi 67/548 (ELT L 152, lk 1, parandus ELT 2004, L 216, lk 3; ELT eriväljaanne 13/34, lk 448).

17 Sellega seoses näeb määruse nr 1272/2008 põhjendus 53 ette järgmist:

„Selleks et võtta täiel määral arvesse direktiivi 67/548[…] põhjal tehtud tööd ja omandatud kogemusi, sealhulgas teatavate [eespool viidatud] direktiivi[…] I lisas loetletud ainete klassifikatsiooni ja märgistust, tuleks kõik olemasolevad ühtsed klassifikatsioonid muuta uusi kriteeriume kasutades uuteks ühtseteks klassifikatsioonideks. Pealegi, kuna käesoleva määruse kohaldamist on edasi lükatud ja järgneva üleminekuperioodi jooksul toimub ainete ja segude klassifitseerimine direktiivi 67/548[…] kriteeriumidele vastava ühtse klassifikatsiooni alusel, tuleks ka kõik olemasolevad ühtsed klassifikatsioonid kanda muudatusteta käesoleva määruse lisasse. Kehtestades nõude järgida käesolevat määrust kõigi tulevaste klassifikatsioonide ühtlustamise puhul, tuleks vältida vastuolusid samade ainete ühtsetes klassifikatsioonides olemasolevate ja uute kriteeriumide alusel".

18 Määruse nr 1272/2008 artikkel 36 „Ainete klassifikatsiooni ja märgistuse ühtlustamine" näeb ette eelkõige järgmist:

„1. I lisas kehtestatud järgmistele kriteeriumidele vastava aine suhtes kohaldatakse tavaliselt ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistust vastavalt artiklile 37:

a) sissehingamisel sensibiliseeriv toime, 1. kategooria (I lisa punkt 3.4);

b) mutageensus sugurakkudele, 1A, 1B või 2. kategooria (I lisa punkt 3.5);

c) kantserogeensus, 1A, 1B või 2. kategooria (I lisa punkt 3.6);

d) reproduktiivtoksilisus, 1A, 1B või 2. kategooria (I lisa punkt 3.7).

[…]".

19 Määruse nr 1272/2008 artikkel 37 „Ainete klassifikatsiooni ja märgistuse ühtlustamise menetlus" sätestab järgmist:

„1. Pädevad asutused võivad esitada ametile ettepanekuid ainete ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ning vajaduse korral konkreetsete sisalduse piirväärtuste ja korrutustegurite kehtestamiseks või ettepanekuid nende läbivaatamiseks.

[…]

2. Aine tootja, importija või allkasutaja võib esitada ametile ettepanekuid aine ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ning vajaduse korral konkreetsete sisalduse piirväärtuste või korrutustegurite kehtestamiseks, kui selle aine kohta ei ole VI lisa 3. osas seoses ettepanekus märgitud ohuklassi või alajaotusega kannet tehtud.

[…]

4. Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 76 lõike 1 punkti c kohaselt moodustatud ameti riskihindamise komitee võtab lõike 1 või 2 alusel esitatud ettepaneku kohta vastu arvamuse 18 kuu jooksul alates ettepaneku saamisest, andes asjaomastele isikutele võimaluse märkusi esitada. Amet edastab nimetatud arvamuse koos võimalike märkustega komisjonile.

5. Kui komisjon peab aine klassifikatsiooni ja märgistuse ühtlustamist asjakohaseks, esitab komisjon põhjendamatu viivituseta otsuse eelnõu, mis käsitleb kõnealuse aine ja vastava klassifikatsiooni ning märgistuselementide lisamist I lisa 3. osa tabelisse 3.1 ning vajaduse korral konkreetseid sisalduse piirväärtuseid või korrutustegureid.

31. maini 2015 tehakse samadel tingimustel vastav kanne VI lisa 3. osa tabelisse 3.2.

Kõnealune meede, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 54 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele […]

6. Tootjad, importijad ja allkasutajad, kellel on uut teavet, mis võib viia VI lisa 3. osas nimetatud aine ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuselementide muutmiseni, esitavad […] ettepaneku pädevale asutusele ühes liikmesriikidest, kus aine turule viiakse".

20 Määruse nr 1272/2008 artikkel 53 „Kohandamine tehnika ja teaduse arenguga" on sõnastatud järgmiselt:

„1. Komisjon võib […] I–VII lisa muuta ja kohandada tehnika ja teaduse arenguga, võttes sealhulgas asjakohaselt arvesse [kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalselt harmoneeritud süsteemi] edasiarendamist […]. Meetmed, mille eesmärk

on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 54 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele […]”.

21 Määruse nr 1272/2008 artikli 54 „Komiteemenetlus” kohaselt:

„1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 133 alusel moodustatud komitee.

[…]

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468[…] artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

[…]”.

22 Otsuse 1999/468, muudetud nõukogu 17. juuli 2006. aasta otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, lk 11), artikkel 5a reguleerib „kontrolliga regulatiivmenetlust”, mille raames nimetatud artikli lõike 1 kohaselt „[abistab k]omisjoni […] regulatiivkomitee, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana komisjoni esindaja”. Nimetatud otsuse artikli 5a lõige 3 sätestab, et kui komisjoni kavandatavad meetmed on komitee arvamusega kooskõlas, esitab komisjon viivitamata meetmete eelnõu Euroopa Parlamendile ja nõukogule kontrollimiseks ning komisjon võib need vastu võtta ainult siis, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole väljendanud selle eelnõu suhtes kolme kuu jooksul vastuseisu. Selle otsuse artikli 5a lõige 4 näeb ette, et kui kavandatavad meetmed ei ole kooskõlas komitee arvamusega või kui arvamust ei esitata,

esitab komisjon võetavate meetmete kohta viivitamata ettepaneku nõukogule ning edastab selle samal ajal Euroopa Parlamendile.

Määrus (EMÜ) nr 793/93 ja määrus (EÜ) nr 1907/2006

23 Muudetud nõukogu 23. märtsi 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 793/93 olemasolevate ainete ohtlikkuse hindamise ja kontrolli kohta (EÜT L 84, lk 1; ELT eriväljaanne 15/02, lk 212) näeb oma põhjenduse 4 kohaselt ette vastutuse jagamise ja kooskõlastamise liikmesriikide, komisjoni ja tootjate vahel seoses nimetatud tootjate poolt toodetud, imporditud või kasutatud ainete ohtlikkuse hindamisega. Nii näevad selle määruse artiklid 3 ja 4 ette asjaomaste ainete tootjate ja importijate kohustuse edastada teatud asjakohased andmed vastavalt tootmise või importimise mahule.

24 Määruse nr 793/93 artikli 8 lõike 1 kohaselt koostab komisjon korrapäraselt nimekirju eritähelepanu vajavatest kemikaalidest. Iga kemikaali inimesele ja keskkonnale ohtlikkuse hindamiseks määratakse referendiks liikmesriigi pädev asutus (määruse nr 793/93 artikli 10 lõiked 1–3).

25 Sellega seoses näeb määruse nr 793/93 artikkel 9, artikli 10 lõige 2 ja artikkel 12 ette tootjate või importijate kohustuse vajadusel edastada lisateavet või teha puuduvate andmete saamiseks vajalikud teimid ohtlikkuse hindamiseks. Nimetatud määruse artikli 12 lõike 3 tingimustel võivad teimimiste tegijaks olla üks või mitu tootjat või

importijat, kes toimivad ka teiste asjaomaste tootjate või importijate nimel. Lisaks võivad sama määruse artikli 9 lõike 3 kohaselt tootjad ja importijad põhjendusi esitades taotleda referendilt nende vabastamist mõnest või kõigist täiendavatest teimimistest põhjusel, et need andmed ei ole kemikaali ohtlikkuse hindamiseks vajalikud või neid ei ole võimalik saada. Kui asjaolud seda nõuavad, võivad nad samuti taotleda ajapikendust.

26 Pärast ohtlikkusele antava hinnangu tegemist võib referent vajadusel teha ettepaneku ohu vähendamise strateegia ja meetmete kohta (määruse nr 793/93 artikli 10 lõige 3). Referendi antud ohtlikkushinnangu ja soovitatud strateegia alusel esitab komisjon eritähelepanu vajavate kemikaalide ohtlikkuse hindamise tulemused, ja kui vaja, soovitab ohu vähendamiseks vajalikku strateegiat selleks, et need võetaks vastu määruse nr 793/93 artiklis 15 sätestatud komiteemenetluse kohaselt. Nii vastuvõetud ohtlikkushinnangu ja soovitatava strateegia alusel otsustab komisjon, kas on vaja teha ettepanek ühenduse meetmete võtmiseks muudetud nõukogu 27. juuli 1976. aasta direktiivi 76/769/EMÜ teatavate ohtlike kemikaalide ja preparaatide turustamise ja kasutamise piiramist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta liikmesriikides (EÜT L 262, lk 201; ELT eriväljaanne 13/03, lk 317) või ühenduse mõne muu olemasoleva asjakohase vahendi raames (määruse nr 793/93 artikli 11 lõiked 1–3).

27 Määrus nr 793/93 tunnistati kehtetuks ja asendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45 ja tunnistatakse

kehtetuks määrus nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti direktiiv 76/769 ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, lk 1, parandus ELT 2007, L 136, lk 3; edaspidi „määrus REACH").

28 Määruse REACH artikli 1 lõike 1 kohaselt on selle määruse eesmärk tagada inimeste tervise ja keskkonna kaitstuse kõrge tase. Selle jaoks nähakse määrusega ette sätted ainete ja valmististe kohta selle artikli 3 tähenduses, mida kohaldatakse ainete tootmisele, turuleviimisele või kasutamisele nii ainetena kui ka valmististe või toote koostisainetena ning valmististe turuleviimisele (määruse REACH artikli 1 lõige 2). Artikli 1 lõike 3 kohaselt on määruse REACH aluseks põhimõte, et tootjad, importijad ja allkasutajad peavad tagama, et nad toodavad, viivad turule või kasutavad selliseid aineid, mis ei kahjusta inimeste tervist või keskkonda, ning samuti ettevaatuspõhimõte.

29 Vastavalt määruse REACH artiklis 5 sätestatud eeskirjale „puuduvad andmed, puudub turg" ning selle määruse artiklites 6 ja 7 kehtestatud kohustustele peavad tootjad või importijad, kui nende asjaomase aine kogus on vähemalt üks tonn aastas, sellest teavitama või selle registreerima Euroopa Kemikaaliametis (ECHA). Selle jaoks peavad nad vastavalt määruse REACH artiklitele 10 ja 13 koostama üksikasjaliku tehnilise toimiku, mis sisaldab teavet asjaomase aine kohta, sh selle tootmise, kasutusalade, klassifikatsiooni ja olemuslike omaduste kohta, mida peavad vajadusel tõendama asjakohased katsed või asjakohaste uuringute tulemused.

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

Hagejad ja asjaomased ained

30 Üks hagejatest on Luksemburgi õiguse alusel asutatud äriühing Etimine. Teine hageja on Soome õiguse alusel asutatud äriühing Etiproducts. Hagejad impordivad Euroopa Liitu boraate sisaldavaid aineid, mis pärinevad Emeti, Kesteleki, Bigadici ja Kirka (Türgi) boorikaevandustest, mida haldab nende emaettevõtja Eti Mine Works General Management (edaspidi „Eti Mine Works"), mis on Türgi õiguse alusel asutatud ning täielikult riigi kontrolli all olev äriühing.

31 Etimine on nimetatud ainete ainuõiguslik turustaja 15 liikmesriigis, milleks on Belgia Kuningriik, Tšehhi Vabariik, Saksamaa Liitvabariik, Hispaania Kuningriik, Prantsuse Vabariik, Iirimaa, Itaalia Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik, Ungari Vabariik, Madalmaade Kuningriik, Austria Vabariik, Portugali Vabariik, Sloveenia Vabariik, Slovakkia Vabariik ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik. Etiproducts on nende ainete ainuõiguslik turustaja seitsmes teises liikmesriigis, milleks on Taani Kuningriik, Eesti Vabariik, Läti Vabariik, Leedu Vabariik, Poola Vabariik, Soome Vabariik ja Rootsi Kuningriik.

32 Türgi Vabariigil on suured boori varud ning tegemist on maailma teise boorhappe tootjaga pärast Ameerika Ühendriike. Eti Mine Works, kes on maailma suurim boori kaevandaja, omab eespool punktis 30 viidatud kaevanduste kaevandamise ainuõigusi.

Need kaevandamisõigused anti talle Türgi 15. juuni 1985. aasta kaevandamise seaduse nr 3213 (*T. C. Resmî Gazete* nr 18785, 15.6.1985) artiklite 6 ja 24 alusel.

33 Etimine importis 2007. aastal liitu Eti Mine Worksiga sõlmitud ainuõigusliku turustuslepingu alusel ligikaudu 245 500 t boraate ehk ligikaudu 44 000 t boorhapet, 189 000 t boorakspentahüdraati ja 12 500 t booraksdekahüdraati. Samal ajavahemikul importis Etiproducts analoogilise turustuslepingu alusel liitu ligikaudu 85 700 t boraate. See import moodustas 2007. aasta jooksul enamuse boorhappe, booraksdekahüdraadi ja boorakspentahüdraadi impordist liitu.

Vaidlustatud klassifikatsioonide kehtestamisega lõppenud menetlus

34 Prantsuse Vabariik esitas 28. jaanuaril 1999 ettepaneku klassifitseerida boorhape direktiivi 67/548 alusel 2. kategooria reproduktiiv- ja arengutoksilisteks aineks, mis on märgistatud riskilausetega R 60 (Võib kahjustada viljakust) ja R 61 (Võib kahjustada loodet); seda ainet ei olnud eelnevalt direktiivi 67/548 I lisas mainitud.

35 Taani Kuningriik esitas 10. veebruaril 1999 ettepaneku, mis oli koostatud Taani keskkonnakaitseagentuurile (Danish Environmental Protection Agency) ning mille eesmärk oli klassifitseerida boorhape ja booraksdekahüdraat direktiivi 67/548 alusel 2. kategooria reproduktiivtoksiliseks aineks, mis on märgistatud riskilausega R 60

(Võib kahjustada viljakust) ning 3. kategooria arengutoksilisteks aineks, mis on märgistatud riskilausega R 63 (Võimalik loote kahjustamise oht).

36 Ohtlike ainete klassifitseerimise ja märgistamise komisjoni töögrupp Euroopa Kemikaalide Büroo juures (edaspidi „klassifitseerimise ja märgistamise töögrupp") soovitas oma 15.–17. novembri 2000. aasta koosolekul klassifitseerida boorhape direktiivi 67/548 alusel 3. kategooria reproduktiivtoksiliseks aineks nii sigivuse kui arenguhäirete osas. Klassifitseerimise ja märgistamise töögrupp soovitas booraksdekahüdraadi ja veevaba dinaatriumtetraboraadi klassifitseerida direktiivi 67/548 alusel 3. kategooria reproduktiivtoksilisteks aineteks.

37 Komisjoni keskkonna peadirektoraadi taotlusel kutsus Euroopa Kemikaalide Büroo kokku eksperdid, et vaadata üle boraatide klassifitseerimine direktiivi 67/548 alusel vastavalt nende reproduktiivtoksilisusele. Komisjoni töögrupp, mis koosnes reproduktiivtoksilisuse valdkonna ekspertidest, analüüsis oma 5. ja 6 oktoobri 2004. aasta koosolekul erinevaid boraate sisaldavaid aineid, sh boorakspentahüdraat, booroksiid, boorhape, booraksdekahüdraat ja veevaba dinaatriumtetraboraat, ning jõudis järeldusele, et need ained tuleb loomkatsete põhjal klassifitseerida direktiivi 67/548 alusel 2. kategooria reproduktiivtoksilisteks aineteks.

38 Türgi ametivõimude, Etamine'i ja komisjoni koosolek toimus 4. aprillil 2005 ning selle käigus vaidlustasid Türgi ametivõimud kavandatud boraate sisaldavate ainete klassifitseerimise 2. kategooria reproduktiivtoksilisteks aineteks. Selle väite põhjendamiseks saatsid Türgi ametivõimud keskkonna peadirektoraadile 18. mai 2005. aasta kirjaga tehnilise märkuse, mille olid ette valmistanud Türgi toksikoloogid ning mis kanti suuliselt ette 4. aprilli 2005. aasta koosolekul, ning aruande „Türgi

toksikoloogiaühingu seisukoht boorhappe ja boraatide reproduktiivtoksilisteks aineteks klassifitseerimise kohta".

39 Etimine vaidlustas 8. aprillil 2005 keskkonna peadirektoraadile saadetud kirjas ekspertide töögrupi järeldused ning nõudis, et komisjon neid ei arvestaks.

40 Klassifitseerimise ja märgistamise töögrupp jätkas oma 8. septembri 2005. aasta koosolekul, kus osalesid Türgi ametivõimude, Eti Mine Worksi ja Türgi toksikoloogide esindajad, arutelu boraate sisaldavate ainete direktiivi 67/548 alusel kavandatud klassifitseerimise üle ning otsustasid tegutseda vastavalt ekspertide töögrupi arvamusele ning soovitada nende ainete klassifitseerimist 2. kategooria reproduktiivtoksilisteks aineteks.

41 Türgi ametivõimud palusid 30. septembri 2005. aasta kirjaga komisjonilt seda, et viimane lükkaks boraate sisaldavate ainete direktiivi 67/548 alusel klassifitseerimise kohta otsuse tegemise edasi, eelkõige niikaua, kui mitmed sellekohased pooleliolevad uuringud jõuavad lõpule.

42 Etimine kordas keskkonna peadirektoraadile 17. oktoobril 2005 saadetud kirjas oma nõuet, et kolmekümnendat korda tehnika arenguga direktiivi 67/548 kohandamisel ei klassifitseeritaks boraate sisaldavaid aineid 2. kategooria reproduktiivtoksilisteks aineteks.

43 Keskkonna peadirektoraat märkis oma 18. novembri 2005. aasta kirjas, et ta on nõuetekohaselt võtnud arvesse Etimine'i märkusi ning ta vastas oma 8. aprilli 2005. aasta kirjas Etimine'i poolt tõstatatud teatud küsimustele.

44 Türgi ametivõimud teatasid 6. veebruaril 2006 komisjonile saadetud kirjas, et nad ei ole nõus kavandatud boraate sisaldavate ainete klassifitseerimisega direktiivi 67/548 alusel.

45 Direktiivi 67/548 artikli 29 (koostoimes otsuse 1999/469 artikli 5 lõikega 1 ning määruse nr 807/2003 III lisa punktiga 1) tähenduses komisjon (vt eespool punkt 15) kiitis oma 16. veebruari 2007. aasta koosolekul heaks direktiivi ettepaneku, mis käsitleb kolmekümnendat korda tehnika arenguga direktiivi 67/548 kohandamist, ning mis sisaldab boraate sisaldavate ainete klassifikatsiooni ettepanekut.

46 Komisjon võttis vaidlustatud direktiivi vastu 21. augustil 2008.

47 Vaidlustatud klassifikatsioonid, nagu need sisalduvad vaidlustatud direktiivi 1G lisas, on sisuliselt järgmised:

„Indeksi nr	Keemiline nimetus	Liigitus	Märgistus
[…]	[…]	[…]	[…]
005-007-00-2	boorhape; […] boorhape, looduslik toore, H_3BO_3 sisaldus kuni 85% kuivmassist […]	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45

005-008-00-8	diboortrioksiid; booroksiid	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45
005-011-00-4	dinaatriumtetraboraat, veevaba; boorhape, dinaatriumsool; […] tetraboordinaatriumheptaoksiid, hüdraat; […] ortoboorhappe naatriumsool […]	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45
005-011-01-1	dinaatriumtetraboraatdekahüdraat; booraksdekahüdraat	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45
005-011-02-9	dinaatriumtetraboraatpentahüdraat; boorakspentahüdraat	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45
[…]	[…]	[…]	[…]”

48 Komisjon võttis 10. augustil 2009 vastu vaidlustatud määruse eelkõige määruse nr 1272/2008 artikli 53 alusel.

49 Vaidlustatud määrusega lisati vaidlustatud klassifikatsioonid määruse nr 1272/2008 VI lisasse alates 25. septembrist 2009.

50 Vaidlustatud määruse põhjendustes 1–3 on märgitud järgmist:

„1. Määruse […] nr 1272/2008 VI lisa 3. osas on esitatud kaks ohtlike ainete ühtse klassifikatsiooni ja märgistuse loendit. Tabelis 3.1 on ohtlike ainete ühtse klassifikatsiooni ja märgistuse loend, mis põhineb määruse […] nr 1272/2008 I lisa 2.–5. osas sätestatud kriteeriumidel. Tabelis 3.2 on ohtlike ainete ühtse klassifikatsiooni ja märgistuse loend, mis põhineb [direktiivi] 67/548[…] VI lisas sätestatud kriteeriumidel. Kõnealust kahte nimekirja on vaja muuta, et lisada selliste ainete ajakohastatud klassifikatsioon, mille puhul ühtne klassifitseerimine juba kehtib, ning ka uute ainete ühtne klassifikatsioon. Lisaks on vaja välja jätta kanded teatavate ainete kohta.

2. Määruse […] nr 1272/2008 VI lisa on vaja muuta, et kajastada hiljuti vastu võetud direktiivi 67/548[…] I lisa käsitlevaid muudatusi, mis on kehtestatud [vaidlustatud] direktiiviga […] ja komisjoni 15. jaanuari 2009. aasta direktiiviga 2009/2/EÜ, millega muudetakse kolmekümne esimest korda tehnilise arenguga kohandamise eesmärgil […] direktiivi 67/548[…]. Kõnealuseid meetmeid käsitatakse tehnika ja teaduse arenguga kohandamisena määruse […] nr 1272/2008 artikli 53 tähenduses.

3. Määruse […] nr 1272/2008 põhjenduses 53 rõhutatakse asjaolu, et tuleks täielikult arvesse võtta direktiivi 67/548[…] põhjal tehtud tööd ja omandatud kogemusi, sealhulgas teatavate kõnealuse direktiivi I lisas loetletud ainete klassifiktsiooni ja märgistust.”

51 Vaidlustatud määruse artikkel 1 sätestab nimelt:

„Määruse […] nr 1272/2008 VI lisa 3. osa muudetakse järgmiselt:

1) tabelit 3.1 muudetakse järgmiselt:

a) I lisas esitatud kannetele vastavad kanded asendatakse kõnealuse lisa kannetega;

b) II lisas esitatud kanded lisatakse vastavalt tabelis 3.1 esitatud kannete järjekorrale;

[…]

2) tabelit 3.2 muudetakse järgmiselt:

a) IV lisas esitatud kannetele vastavad kanded asendatakse kõnealuse lisa kannetega;

b) V lisas esitatud kanded lisatakse vastavalt tabelis 3.2 esitatud kannete järjekorrale;

[…]”.

52 Vaidlustatud määruse artikli 2 kohaselt:

„1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

2. Artiklit 1 kohaldatakse alates 1. detsembrist 2010.

3. Määruse […] nr 1272/2008 VI lisa 3. osas sätestatud ühtset klassifikatsiooni (muudetud käesoleva määrusega) võib kohaldada enne 1. detsembrit 2010”.

53 Vaidlustatud klassifikatsioonid, nagu need on üle võetud vaidlustatud määruse II ja V lisasse, on sisuliselt järgmised:

„II lisa

Indeksi number	Rahvusvaheline keemiline tunnus	Klassifikatsioon		Märgistus	
		Ohuklassi ja -kategooria kood(id)	Ohulause kood(id)	Piktogrammide ja tunnussõnade kood(id)	Ohulause kood(id)
[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
005-007-00-2	boric acid; […] boric acid, crude natural, containing not more than 85 per cent of H_3BO_3 calculated on the dry weight […]	Repr. 1B	H360FD	GHS08 Dgr	H360FD
005-008-00-8	Diboron trioxide; boric oxide	Repr. 1B	H360FD	GHS08 Dgr	H360FD
005-011-00-4	disodium tetraborate, anhydrous; boric acid, disodium salt; […] tetraboron disodium heptaoxide, hydrate; […] orthoboric acid, sodium salt […]	Repr. 1B	H360FD	GHS08 Dgr	H360FD
005-011-01-1	disodium tetraborate decahydrate; borax decahydrate	Repr. 1B	H360FD	GHS08 Dgr	H360FD
005-011-02-9	disodium tetraborate pentahydrate; borax pentahydrate	Repr. 1B	H360FD	GHS08 Dgr	H360FD
[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]”

„V lisa

Indeksi number	Rahvusvaheline keemiline tunnus	Klassifikatsioon	Märgistus
[…]	[…]	[…]	[…]
005-007-00-2	boric acid; […] boric acid, crude natural, containing not more than 85 per cent of H_3BO_3 calculated on the dry weight […]	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45
005-008-00-8	diboron trioxide; boric oxide	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45
005-011-00-4	disodium tetraborate, anhydrous; boric acid, disodium salt; […] tetraboron disodium heptaoxide, hydrate; […] orthoboric acid, sodium salt […]	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45
005-011-01-1	disodium tetraborate decahydrate; borax decahydrate	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45
005-011-02-9	disodium tetraborate pentahydrate; borax pentahydrate	Repr. Cat. 2; R 60-61	T R: 60-61 S: 53-45
[…]	[…]	[…]	[…]”

Menetlus ja poolte nõuded

54 Hagejad esitasid käesoleva hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 5. detsembril 2008.

55 Üldkohtu kantseleisse 6. aprillil 2009 saabunud avalduses palus Taani Kuningriik luba astuda käesolevas asjas menetlusse komisjoni nõuete toetuseks. Üldkohtu kolmanda koja esimees rahuldas selle menetlusse astumise taotluse 7. juuli 2009. aasta määrusega.

56 Üldkohtu kantseleisse 9. aprillil 2009 saabunud avalduses palus Inglise õiguse alusel asutatud äriühing Borax Europe Ltd (edaspidi „Borax"), kes toodab ja turustab boraate, luba astuda käesolevas asjas menetlusse hagejate nõuete toetuseks. Üldkohtu kolmanda koja esimees rahuldas selle taotluse 7. juuli 2009. aasta määrusega.

57 Üldkohtu kantseleisse 11. märtsil 2009 saabunud eraldi dokumendiga esitas komisjon kodukorra artikli 114 alusel vastuvõetamatuse vastuväite ning sama kodukorra artikli 113 alusel taotluse otsuse tegemise vajaduse äralangemise kohta. Hagejad esitasid oma märkused selle vastuväite ning taotluse kohta 30. aprillil 2009. Borax esitas 24. augustil 2009 menetlusse astuja seisukoha, mis piirdus vastuvõetavuse küsimusega.

58 Oma hagiavalduses ja märkustes vastuvõetamatuse vastuväite kohta paluvad hagejad, keda toetab Borax, Üldkohtul:

– lükata vastuvõetamatuse vastuväide tagasi ja tunnistada hagi vastuvõetavaks;

– esimese võimalusena tühistada vaidlustatud direktiivi 1G lisasse tehtud kanded järgmiste ainete kohta:

  – boorhape; boorhape, looduslik toore (indeksi number 005-007-00-2);

  – diboortrioksiid; booroksiid (indeksi number 005-008-00-8);

  – dinaatriumtetraboraat, veevaba; boorhape, dinaatriumsool; tetraboordinaatriumheptaoksiid, hüdraat; ortoboorhappe naatriumsool (indeksi number 005-011-00-4);

  – dinaatriumtetraboraatdekahüdraat; booraksdekahüdraat, (indeksi number 005-011-01-1);

– dinaatriumtetraboraatpentahüdraat; boorakspentahüdraat (indeksi number 005-011-02-9);

– teise võimalusena tühistada vaidlustatud direktiivi 1G lisasse tehtud kanded järgmiste ainete kohta:

– diboortrioksiid; booroksiid (indeksi number 005-008-00-8);

– dinaatriumtetraboraat, veevaba; boorhape, dinaatriumsool; tetraboordinaatriumheptaoksiid, hüdraat; ortoboorhappe naatriumsool (indeksi number 005-011-00-4);

– dinaatriumtetraboraatdekahüdraat; booraksdekahüdraat (indeksi number 005-011-01-1);

– dinaatriumtetraboraatpentahüdraat; boorakspentahüdraat (indeksi number 005-011-02-9);

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

59 Oma vastuvõetamatuse vastuväitega palub komisjon Üldkohtul:

– esimese võimalusena jätta hagi eseme puudumise tõttu läbi vaatamata;

– teise võimalusena tunnistada hagi ilmselgelt vastuvõetamatuks;

– mõista kohtukulud välja hagejatelt.

60 Üldkohtu kantseleisse 6. ja 30. novembril ning 8. detsembril 2009 saabunud eraldi dokumentidega palusid hagejad Üldkohtu kirjalikule küsimusele vastates seda, et neile antaks luba muuta oma nõudeid ja tühistamisväiteid nii, et need võtaksid samuti arvesse vaidlustatud klassifikatsioone, nagu need on üle võetud vaidlustatud määrusesse.

61 Oma nõuete ja tühistamisväidete muutmise taotluses paluvad hagejad, keda toetab Borax, sisuliselt Üldkohtul:

– tunnistada hagi muudetud kujul vastuvõetavaks;

– rahuldada nende taotlus nõuete ja tühistamisväidete muutmise kohta selleks, et need võtaksid samuti arvesse vaidlustatud klassifikatsioonidele vastavaid vaidlustatud määruse II ja V lisa tabelite kandeid;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

62 Üldkohtu kantseleisse 9. novembril 2009 saabunud dokumendiga märkis komisjon, et ta ei ole nõuete ja tühistamisväidete muutmise vastu, kuid ta täpsustas siiski, et see eeldab, et muutmistaotlus on esitatud enne vaidlustatud määruse peale hagi esitamise tähtaja möödumist.

63 Üldkohtu kolmanda koja esimees teavitas 19. novembri 2009. aasta kirjaga hagejaid oma otsusest lubada neil muuta oma nõudeid ja tühistamisväiteid.

64 Üldkohtu kantseleisse 21. detsembril 2009 saabunud dokumendiga väitsid hagejad, keda toetab Borax, vastuseks Üldkohtu esitatud kirjalikule küsimusele, et nende hagi on igal juhul vastuvõetav, kuna 1. detsembril 2009 jõustus ELTL artikli 263 neljas lõik. Komisjon vaidlustas selle seisukoha samal kuupäeval esitatud dokumendiga.

65 Üldkohus otsustas 14. jaanuaril 2010 kodukorra artikli 14 alusel ja Üldkohtu presidendi ettepanekul, ning olles pooled vastavalt kodukorra artiklile 51 ära kuulanud, anda kohtuasi lahendamiseks laiendatud koosseisule (suurkoda) vastuvõetamatuse vastuväite kohta otsuse tegemiseks.

Õiguslik käsitlus

66 Kodukorra artikli 114 lõike 1 alusel võib Üldkohus ühe poole taotlusel lahendada vastuvõetamatuse vastuväite asja sisuliselt arutamata. Vastavalt sama artikli lõikele 3 on taotluse edasine menetlus suuline, kui Üldkohus ei otsusta teisiti.

67 Käesolevas asjas leiab Üldkohus, et antud kohtuasjas on toimikus sisalduvad materjalid asja piisavalt selgitanud ning taotluse kohta võib otsuse teha põhjendatud kohtumäärusega ilma suulist menetlust algatamata.

ELTL artikli 263 neljanda lõigu kohaldamine

Poolte argumendid

68 Komisjon leiab, et ELTL artikli 263 neljanda lõigu lõpuosa ei kuulu käesolevas asjas kohaldamisele.

69 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et hagi vastuvõetavust tuleb hinnata vastavalt hagiavalduse esitamise hetkel kehtinud olukorrale. Lisaks tooks ELTL artikli 263 neljanda lõigu kohaldamine enne 1. detsembrit 2009 esitatud hagidele kaasa meelevaldsed tagajärjed tulenevalt sellest, kas Üldkohus teeb otsuse enne või pärast seda kuupäeva.

70 Komisjon järeldab sellest, et ELTL artikli 263 neljandat lõiku kohaldatakse ainult pärast 30. novembrit 2009 esitatud hagidele. Kuna käesoleval asjas esitati esialgne hagi 5. detsembril 2008 ning nõuete ja tühistamisväidete muutmise taotlus esitati enne 1. detsembrit 2009, ei ole ELTL artikkel 263 käesolevas menetluses asjakohane.

71 Hagejad, keda toetab Borax, leiavad, et Lissaboni lepingust tulenevad muudatused on käesolevas menetlus kohaldatavad. See tuleneb ELL artiklist 1 koostoimes artikli 19 lõike 1 ja lõike 3 punktiga a. Tegelikult ei näe ükski Lissaboni lepingu säte ette, et EÜ asutamislepingu sätted kuuluvad üleminekuperioodil pärast 1. detsembrit 2009 jätkuvalt kohaldamisele. Nii peab liidu kohus 1. detsembril 2009 menetluses olnud kohtuvaidlustele kohaldama ELTL artikli 263 neljandat lõiku, sh vastuvõetavuse tingimusi sellise hagi puhul, millega vaidlustatakse üldkohaldatava akti õiguspärasus.

72 Seetõttu on pärast ELTL artikli 263 neljanda lõigu jõustumist hagejate poolt vaidlustatud aktide peale esitatud osalise tühistamise nõue vastuvõetav ilma, et nad peaksid tõendama isiklikku puutumust.

Üldkohtu hinnang

73 Kõigepealt tuleb märkida, et vaidlustatud määruse osas möödus hagi esitamise tähtaeg EÜ artikli 230 viienda lõigu kohaselt 30. novembril 2009, st EÜ asutamislepingu alusel, ning hagejad esitasid oma nõuete ja tühistamisväidete muutmise taotluse enne seda kuupäeva. ELTL artikli 263 jõustumise kuupäeval, 1. detsembril 2009 oleksid

kõik vaidlustatud määruse peale esitatud võimalikud tühistamisnõuded olnud seega igal juhul vastuvõetamatud selle artikli kuuendas lõigus, mis vastab EÜ artikli 230 viienda lõigu sõnastusele, sätestatud hagi esitamise tähtaja rikkumise tõttu. Need kaalutlused kehtivad seda enam *mutatis mutandis* vaidlustatud määruse tühistamise nõudele, mis esitati 5. detsembril 2008.

74 Poolte seisukohad erinevad küsimuses, kas ELTL artikli 263 neljandat lõiku, eelkõige selle lause lõpuosa kohaldatakse ajaliselt käesolevale asjale. Hagejad, keda toetab Borax, leiavad eriti, et selles sättes ette nähtud vastuvõetavuse muudetud tingimusi, mis puudutavad üldkohaldatavaid akte, kohaldatakse kohe ning seetõttu on nende nõue vaidlustatud aktide osaliseks tühistamiseks vastuvõetav, ilma et nad peaksid tõendama, et vaidlustatud klassifikatsioonid puudutavad neid isiklikult. Seevastu komisjon leiab, et see säte ei ole käesolevale menetlusele kohaldatav, kuna hagi vastuvõetavust tuleb hinnata vastavalt hagiavalduse esitamise hetkel kehtinud vastuvõetavuse tingimustele.

75 Sellega seoses tuleb tõdeda, et EL toimimise leping ei näe ette ühtegi konkreetset üleminekusätet, mis reguleeriks seda, kas ELTL artikli 263 neljandat lõiku kohaldatakse 1. detsembril 2009 käimasolevatele kohtumenetlustele.

76 Mis puudutab täpsemalt isiku poolt liidu kohtusse esitatud tühistamishagi vastuvõetavuse tingimusi kehtestavate normide ajalise kohaldamise küsimust, siis nähtub väljakujunenud kohtupraktikast, et esiteks vastavalt *tempus regit actum* põhimõttele (vt selle kohta Euroopa Kohtu 14. juuli 1971. aasta otsus kohtuasjas 12/71: Henck, EKL 1971, lk 743, punkt 5) tuleb hagi vastuvõetavuse küsimust käsitleda nende normide alusel, mis olid jõus hagi esitamise kuupäeval (Euroopa Kohtu 8. mai 1973. aasta otsus kohtuasjas 60/72: Campogrande *vs.* komisjon, EKL 1973, lk 489, punkt 4; vt

samuti selle kohta analoogia alusel Euroopa Kohtu presidendi 22. veebruari 2008. aasta määrus kohtuasjas C-66/08: Kozlowski, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 7), ning teiseks on hagi vastuvõetavuse tingimuste hindamisel määrav hagi esitamise aeg, st aeg, mil esitati hagiavaldus (Euroopa Kohtu 18. aprilli 2002. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-61/96, C-132/97, C-45/98, C-27/99, C-81/00 ja C-22/01: Hispaania *vs.* nõukogu, EKL 2002, lk I-3439, punkt 23; Üldkohtu 21. märtsi 2002. aasta otsus kohtuasjas T-131/99: Shaw ja Falla *vs.* komisjon, EKL 2002, lk II-2023, punkt 29, ning 9. juuli 2008. aasta otsus kohtuasjas T-301/01: Alitalia *vs.* komisjon, EKL 2008, lk II-1753, punkt 37), mille puuduste kõrvaldamine on võimalik ainult siis, kui see toimub enne hagi esitamise tähtaja möödumist (Euroopa Kohtu 27. novembri 1984. aasta otsus kohtuasjas 50/84: Bensider jt *vs.* komisjon, EKL 1984, lk 3991, punkt 8).

77 Vastupidine lahendus tooks pealegi kaasa meelvaldsuse ohu õigusemõistmisel, kuna hagi vastuvõetavus sõltuks muu hulgas juhuslikust kuupäevast, mil kuulutatakse Üldkohtu lõplik kohtuotsus (vt selle kohta analoogia alusel Euroopa Kohtu 12. novembri 1981. aasta otsus liidetud kohtuasjades 212/80–217/80: Salumi jt, EKL 1981, lk 2735, punkt 14).

78 Käesolevas asjas hetkel, kui esitati hagi, st esitati nii hagiavaldus kui ka nõuete ja tühistamisväidete muutmise taotlus, reguleeris hagi vastuvõetavuse tingimusi EÜ artikkel 230. Võttes seega arvesse eespool punktis 76 viidatud kohtupraktikat, tuleb hagejate poolt vaidlustatud aktide peale tühistamishagi esitamise õiguse küsimust käsitleda nimetatud artikli alusel. Isegi kui eeldada, et ELTL artikli 263 neljanda lõigu, ning eriti selle lause lõpuosa alusel oleks käesolevas asjas võinud hagejatel olla hagi esitamise õigus, mida EÜ artikli 230 neljanda lõigu alusel neil ei ole, siis ei oleks saanud seda võtta arvesse käesoleva hagi vastuvõetavuse hindamisel, kuna hagi esitamise

tähtaeg nii EÜ artikli 230 viienda lõigu kui ka ELTL artikli 263 kuuenda lõigu alusel oli juba möödunud 1. detsembril 2009, mil jõustus ELTL artikkel 263.

79 Seda hinnangut ei mõjuta väide, et ELTL artikkel 263 kuulub menetlusnormide hulka, mille kohta kohtupraktikas on tunnistatud, et erinevalt materiaalõigusnormidest kohaldatakse menetlusnorme üldiselt nende jõustumise hetkel kõikide pooleliolevate vaidluste suhtes (eespool punktis 77 viidatud Euroopa Kohtu kohtuotsus Salumi jt, punkt 9; 9. märtsi 2006. aasta otsus kohtuasjas C-293/04: Beemsterboer Coldstore Services, EKL 2006, lk I-2263, punkt 19, ning 28. juuni 2007. aasta otsus kohtuasjas C-467/05: Dell'Orto, EKL 2007, lk I-5557, punkt 48). Isegi kui asuda seisukohale, et kohtu pädevuse küsimused kuuluvad menetlusnormide valdkonda (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Dell'Orto, punkt 49), tuleb tõdeda, nagu nähtub eespool punktides 76 ja 77 viidatud kohtupraktikast, et tegemaks kindlaks kohaldatavad sätted, mille alusel tuleb hinnata liidu akti peale esitatud tühistamishagi vastuvõetavust, tuleb kohaldada *tempus regit actum* põhimõtet.

80 Sellest tuleneb, et ELTL artikli 263 neljandat lõiku käesolevale hagile ei kohaldata.

81 Seega tuleb analüüsida, kas hagejatel on EÜ artikli 230 neljanda lõigu alusel õigus esitada hagi vaidlustatud aktide tühistamiseks.

Käesoleva hagi vastuvõetavus

Poolte argumendid

82 Kodukorra artiklite 113 ja 114 alusel esitatud vastuvõetamatuse vastuväite ja taotluse otsuse tegemise vajaduse äralangemise kohta väidab komisjon põhjenduseks, et direktiivi 67/548 I lisa, sh vaidlustatud klassifikatsioonid, nagu need kehtestati vaidlustatud direktiiviga, tunnistati kehtetuks 20. jaanuaril 2009 määruse nr 1272/2008 artikli 55 lõikega 11, tuues automaatselt kaasa selle, et seda lisa muutev vaidlustatud direktiiv tunnistati kehtetuks samal kuupäeval ning sellel ei ole enam õiguslikku mõju. Seega on vaidlustatud direktiivi osalise tühistamise nõude alus kodukorra artikli 113 tähenduses ära langenud.

83 Isegi kui eeldada, et see nii ei ole, leiab komisjon, et vaidlustatud aktidega ette nähtud vaidlustatud klassifikatsioonid ei puuduta hagejaid otseselt ega isiklikult EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses.

84 Hagejad, keda toetab Borax, leiavad, et vaidlustatud aktides ette nähtud vaidlustatud klassifikatsioonid puudutavad neid EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses otseselt ja isiklikult.

85 Seoses isikliku puutumuse kriteeriumiga märgivad hagejad, et vaidlustatud aktid puudutavad neid isiklikult faktilise olukorra tõttu, mis neid kõigist teistest isikutest

eristab ning seega individualiseerib neid sarnaselt nende aktide adressaadiga. Selles osas tuleb võtta arvesse mitmeid aspekte, mis sellist individualiseerimist tõendavad.

86 Esiteks on hagejatel ainuõigused, mida vaidlustatud klassifikatsioonid mõjutavad ja mis puudutavad boori kaevandamist Türgis. Teiseks on Etimine kõige suurem boraate sisaldavate ainete liitu importija. Hagejad impordivad liidus kasutavatest boraate sisaldavatest ainetest enamiku ning nende siseturul tegutsemine sõltub nimetatud ainete impordist ja müügist. Kolmandaks osalesid hagejad aktiivselt menetluses, mis lõppes vaidlustatud klassifikatsioonide kehtestamisega. Neljandaks on nad identifitseeritavad vaidlustatud direktiivi põhjenduses 2. Viiendaks võttis komisjon vaidlustatud klassifikatsioonide aluseks ohtlikkuse esialgse hinnangu, mis anti vastavalt määrusele nr 793/93, mille kohaselt hagejatel on menetlusõigused.

87 Esiteks meenutab hageja ainuõigusi puudutavas osas, et nad on ainukesed ettevõtjad liidus, kellel on luba siseturule importida ja seal turustada Türgis kaevandatud boraate sisaldavaid aineid. Need ainuõigused anti neile enne vaidlustatud direktiivi vastuvõtmist ning need eristavad neid teistest ettevõtjatest. Neid õigusi mõjutab kohustus märgistada boraate sisaldavaid tooted surnupealuu ja ristatud kontide kujutise ning riskilausetega R 60 (Võib kahjustada viljakust) ja R 61 (Võib kahjustada loodet), mis võrdub hagejatele tehnilise kirjelduse ettekirjutamisega. Lisaks juhul, kui boraate sisaldavad ained klassifitseeritakse direktiivi 67/548 alusel 2. kategooria reproduktiivtoksilisteks aineteks, on selle tagajärg see, et neid ei saa enam üldsusele turustada.

88 Hagejad vaidlustavad komisjoni argumendi, et ainuõigused liitu ei puuduta. Komisjon ei võta sellega seoses arvesse liidu ja Türgi Vabariigi vahelist erilist suhet, mis on olemas

olnud alates 12. septembril 1963 Ankaras allkirjastatud Euroopa Majandusühenduse ja Türgi vahelise assotsieerumislepingust, mille kohaselt on Türgi Vabariigiga kaubandus- ja majandussuhete tugevdamine üks liidu peaeesmärke. Lisaks on hagejatel olevad kaevandamise ainuõigused analoogilised nendega, mida liikmesriigid annavad sarnastel asjaoludel ning mis on osa nende ühesugustest tavadest.

89 Samamoodi on hagejate ja Boraxi arvates ekslik argument, et need ainuõigused koostoimes teiste individualiseerivate aspektidega ei erista hagejaid kõikidest teistest ettevõtjatest. On jõutud järeldusele, et kui vaidlustatud akt puudutab isikute gruppi, kes olid akti vastuvõtmise hetkel identifitseeritud või identifitseeritavad grupi liikmetele omaste kriteeriumide põhjal, võivad need isikud olla otsusest isiklikult puudutatud, kuna nad kuulusid majandustegevuses osalejate piiratud ringi. See võib just nii olla, kui selle aktiga muudetakse õigusi, nagu teleülekande ainuõigused, mille need isikud on omandanud enne akti vastuvõtmist (Euroopa Kohtu 13. märtsi 2008. aasta otsus kohtuasjas C-125/06 P: komisjon *vs.* Infront WM, EKL 2008, lk I-1451, punktid 71, 72, 75 ja 76). Käesoleval juhul olid enne vaidlustatud direktiivi vastuvõtmist analoogiliselt olemas Türgis boraatide kaevandamise ja turustamise ainuõigused ning vaidlustatud klassifikatsioonid lisavad neile õigustele uued piirangud, mida ei olnud olemas hetkel, kui hagejad need õigused omandasid, ning mis muudab nende õiguste teostamise raskemaks. Selliste ainuõiguste olemasolust piisab, et neid seega identifitseerida 29 äriühingust koosnevasse gruppi kuuluvana, kellel on boraatide kaevandamise õigused, mida vaidlustatud direktiiv mõjutab.

90 Teiseks on Etimine kõige suurem boraate sisaldavate ainete liitu importija (vt eespool punkt 33), hinnangulise mahuga 56% boraate sisaldavate ainete koguimpordist aastal 2007. Etimine'i ja Etiproductsi nimetatud aasta käibest vastavalt 72 ja 53% tuleneb boorhappe, booraksdekahüdraadi ja boorakspentahüdraadi müügist liidus. Lisaks kuuluvad hagejad nende kolme ettevõtja hulka, kes omavad koos 61% boraatide tootmise

ülemaailmsest võimsusest. Võttes arvesse nende äritegevuse sõltuvust nendest ainetest, tuleb hagejaid lugeda ettevõtjateks, keda vaidlustatud klassifikatsioonid kõige enam mõjutavad Euroopa Kohtu 16. mai 1991. aasta otsuse kohtuasjas C-358/89: Extramet Industrie *vs.* nõukogu (EKL 1991, lk I-2501, punkt 17) tähenduses; viimase põhimõtteid ei kohaldata ainult dumpingu valdkonnas (Üldkohtu 12. veebruari 2008. aasta otsus kohtuasjas T-289/03: BUPA jt *vs.* komisjon, EKL 2008, lk II-81, punkt 79). Seetõttu on nad erilises olukorras, mis neid kõigist teistest ettevõtjatest eristab.

91 Kolmandaks, isegi kui hagejatel puuduvad selles raamistikus menetlusõigused, osalesid nad Eti Mine Worksi ja Türgi riigi kaudu aktiivselt menetluses, mis lõppes vaidlustatud klassifikatsioonide kehtestamisega, eelkõige nii, et nad esitasid komisjonile arvukalt uuringuid ja suure hulga teavet ning osalesid mitmel komisjoni koosolekul ning klassifitseerimise ja märgistamise töögrupi koosolekutel. Isegi siis, kui selline aktiivne osalemine iseenesest ei individualiseeri hagejaid, on see neile eriomane tunnus, mis koostoimes teiste eriasjaoludega eristab neid kõigist teistest ettevõtjatest, keda vaidlustatud direktiiv mõjutab. Kuna Eti Mine Worksi kontrollib täielikult Türgi riik ning esimesena nimetatu omab 100% kontrolli hagejate kapitali üle, siis Eti Mine Worksi ja Türgi ametivõimude aktiivne osalemine asjaomases menetluses on täielikult hagejatele omistatav.

92 Neljandaks viitab vaidlustatud direktiivi põhjendus 2 hagejate esitatud teabele, st M.K. uuringule inimeste igapäevase booriga kokkupuute kohta booririkkal alal. Türgi ametivõimud esitasid selle uuringu hagejate nimel komisjonile 3. juulil 2007 nende märkuste raames, mis nad tegid selle kohta, et ühendus saatis Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) tehniliste kaubandustõkete komiteele kolmekümnendat korda tehnika arenguga direktiivi 67/548 kohandamise projekti. Pealegi viitab

vaidlustatud direktiivi põhjendus 2 käimasolevatele epidemioloogilistele uuringutele, sh Bandirmas (Türgi) asuva Eti Mine Worksi tehast puudutavale uuringule, mille tulemus – mille peavad esitama just hagejad – võib nimetatud põhjenduse sõnastuse kohaselt vaidlustatud klassifikatsioone muuta. Sellega seoses vaidlustavad hagejad ja Borax asjaolu, et nimetatud põhjendus viitab ainult ühele Hiinas läbiviidavale uuringule. Nad täpsustavad, et erinevalt vaidlustatud direktiivist ei viidanud varasemad direktiivi 67/548 tehnilise arenguga kohandamised tööstussektori sekkumisele. Lõpuks näitavad need viited, et hagejate esitatud teavet võeti arvesse otsustusprotsessi raames, mis lõppes vaidlustatud klassifikatsioonide kehtestamisega ning et see teave ning ka muu teave, mille tööstussektor, sh hagejad peavad esitama, saab selle klassifitseerimise järgmisel ülevaatamisel erilise tähelepanu osaliseks. Nii on hagejad identifitseeritud liikmena sellisest grupist, kuhu kuuluvad tööstussektoris osalejad, kes esitasid boraate sisaldavate ainete kohta asjakohast teavet. Seega on nad erilises olukorras, mis neid kõigist teistest isikutest eristab.

93 Viiendaks väidavad hagejad, et vaidlustatud klassifikatsioonide aluseks on ohtlikkuse esialgne hinnang määruse nr 793/93 alusel, mille raames nad esitasid teavet ning neil on menetlusõigused. Hagejad kui nimetatud määruses sätestatud ohtlikkuse hindamise menetlusest puudutatud importijad ja tootjad esitasid ja allkirjastasid teiste äriühingutega 26. märtsil 2004 selles kontekstis kavatsuste deklaratsiooni eritähelepanu vajavate kemikaalide, st boorhappe ja dinaatriumtetraboraadi ohtlikkuse kohta (edaspidi „kavatsuste deklaratsioon"). See ohtlikkuse hindamine puudutas ainult nelja kavatsuste deklaratsiooni allkirjastanud äriühingut, sh Eti Mine Worksi. See deklaratsioon tehti ohtlikkuse hindamise esimeses etapis, milleks on komisjoni 28. juuni 1994. aasta määruse (EÜ) nr 1488/94, milles kehtestatakse registreeritud kemikaalide poolt inimesele ja keskkonnale põhjustatava ohtlikkuse hindamise põhimõtted vastavalt

nõukogu määrusele (EMÜ) nr 793/93 (EÜT L 161, lk 3; ELT eriväljaanne 15/02, lk 360), artikli 4 ja 5 tähenduses ohu kindlakstegemine. Selle deklaratsiooniga esitati asjaomaste ainete inimtervisele ohtlikkuse hindamise kohta teavet selleks, et referendiks olev liikmesriik, Austria Vabariik, kes samuti nimetatud deklaratsiooni allkirjastas, saaks läbi viia ohtlikkuse esialgse hindamise.

94 Hagejad järeldavad sellest, et vaidlustatud klassifikatsioonid mõjutavad oluliselt kavatsuste deklaratsiooniga algatatud ohtlikkuse hindamist. Selle hindamise käigus peab Austria referent võtma arvesse reproduktiivtoksilisust puudutavat järeldust ning seetõttu on sellel deklaratsioonil boorhappe ja dinaatriumtetraboraadi ohtlikkuse hindamisele otsene mõju. Vaidlustatud direktiiv mõjutab hagejate osalemist selles ohtlikkuse hindamises ning nende ootusi selles osas, kuidas see läbi viiakse. Pealegi viis komisjon ise läbi ohtlikkuse esialgse hindamise vastavalt määruses nr 1488/94 ette nähtud põhimõtetele direktiivis 67/548 sätestatud tavapärase käitlemise ja kasutamise kriteeriumi analüüsimise käigus. Sellisel viisil otsustati esialgse hindamisega ette ära määruse nr 793/93 kohane ohtlikkuse hindamine, mida oleks pidanud läbi viima Austria referent kavatsuste deklaratsiooni põhjal. Hagejad järeldavad sellest, et komisjon asendas Austria referendi hindamise, mille läbiviimine veel kestab, oma hindamisega, ning et vaidlustatud direktiivil on hindamisele negatiivne mõju.

95 Sellest järeldub, et hagejad on erilises olukorras, mis neid individualiseerib sarnaselt adressaadiga, kuna esiteks Eti Mine Worksi kaudu kuuluvad nad neljast ettevõtjast koosnevasse gruppi, keda määruse nr 793/93 kohane ohtlikkuse hindamine puudutab, ning teiseks mõjutavad vaidlustatud klassifikatsioonid seda ohtlikkuse hindamist, kuna see otsustati ette ära komisjoni poolt juba läbiviidud hindamisega.

96 Lõpuks vaidlustavad hagejad, keda toetab Borax, asjaolu, et nende hagil puudub alus, kuna direktiivi 67/548 I lisa tunnistati kehtetuks.

Üldkohtu hinnang

97 Esiteks tuleb analüüsida, kas vaidlustatud aktides sisalduvad vaidlustatud klassifikatsioonid puudutavad hagejaid EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses isiklikult.

98 Vaidlustatud aktid, sh vaidlustatud klassifikatsioonid, on üldkohaldatavad, kuna neid kohaldatakse objektiivselt määratletud olukordades ja need toovad õiguslikke tagajärgi üldiselt ja abstraktselt kindlaks määratud isikute rühmale, st kõikidele füüsilistele või juriidilistele isikutele, kes toodavad ja/või impordivad asjaomaseid aineid. Asjaolu, et vaidlusalune akt on oma laadilt ja ulatuselt üldine, sest seda kohaldatakse kõigile asjaomastele majandustegevuses osalejatele, ei välista siiski seda, et see võiks neist mõningaid isiklikult puudutada (Euroopa Kohtu 23. aprilli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-362/06 P: Sahlstedt jt *vs.* komisjon, EKL 2009, k I-2903, punkt 29; Üldkohtu 10. septembri 2002. aasta määrus kohtuasjas T-223/01: Japan Tobacco ja JT International *vs.* parlament ja nõukogu, EKL 2002, lk II-3259, punkt 29, ning 30. aprilli 2003. aasta määrus kohtuasjas T-154/02: Villiger Söhne *vs.* nõukogu, EKL 2003, lk II-1921, punkt 40; vt samuti selle kohta Euroopa Kohtu 18. mai 1994. aasta otsus kohtuasjas C-309/89: Codorníu *vs.* nõukogu, EKL 1994, lk I-1853, punkt 19)

99 Sellega seoses tuleb meenutada, et muu kui õigusakti adressaadiks olev füüsiline või juriidiline isik saab üksnes siis väita, et vastav akt puudutab teda isiklikult EÜ artikli 230 neljanda lõigu mõttes, kui see õigusakt mõjutab teda teatud talle omaste tunnuste või teda iseloomustava faktilise olukorra tõttu, mis teda kõigist teistest isikutest eristab, ning seega individualiseerib teda sarnaselt selle õigusakti adressaadiga

(Euroopa Kohtu 15. juuli 1963. aasta otsus kohtuasjas 25/62: Plaumann *vs.* komisjon, EKL 1963, lk 197 ja 223, ning Euroopa Kohtu 26. novembri 2009. aasta määrus kohtuasjas C-444/08 P: Região autónoma dos Açores *vs.* nõukogu, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 36).

100 Pealegi, kui otsus puudutab isikute gruppi, kes olid akti vastuvõtmise hetkel identifitseeritud või identifitseeritavad grupi liikmetele omaste kriteeriumide põhjal, võivad need isikud olla otsusest isiklikult puudutatud, kuna nad kuulusid majandustegevuses osalejate piiratud ringi (Euroopa Kohtu 22. juuni 2006. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-182/03 ja C-217/03: Belgia ja Forum 187 *vs.* komisjon, EKL 2006, lk I-5479, punkt 60; eespool punktis 89 viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Infront WM, punkt 71, ning eespool punktis 98 viidatud kohtuotsus Sahlstedt jt *vs.* komisjon, punkt 30).

101 Võimalus meetme vastuvõtmisel enam-vähem täpselt määratleda õigussubjektide arvu ja isegi neid isikuid, kellele seda meedet kohaldatakse, ei tähenda siiski mingil moel, et see meede neid subjekte isiklikult puudutab, kui on selge, et seda kohaldatakse asjaomase aktiga määratletud õiguslikult või faktiliselt objektiivse olukorra alusel (eespool punktis 98 viidatud kohtuotsus Sahlstedt jt *vs.* komisjon, punkt 31; Euroopa Kohtu 8. aprilli 2008. aasta määrus kohtuasjas C-503/07 P: Saint-Gobain Glass Deutschland *vs.* komisjon, EKL 2008, lk I-2217, punkt 70).

102 Neid põhimõtteid arvestades tuleb analüüsida, kas vaidlustatud aktide tühistamise nõue on vastuvõetav.

103 Hagejad leiavad, et vaidlustatud klassifikatsioonid puudutavad hagejaid EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses isiklikult rea eriliste tunnuste tõttu, mida tuleb kumulatiivselt arvesse võtta. Esiteks nad väidavad, et vaidlustatud klassifikatsioonid kahjustavad nende selliste ainuõiguste ulatust ning kasutamist, mis on seotud Eti Mine Worksi hallatud Türgi kaevandustest pärinevate boraatide liitu importimise ja turustamisega. Nende õiguste omanikena kuuluvad nad majandustegevuses osalejate piiratud

ringi, keda see eriti mõjutab, kuna vaidlustatud klassifikatsioonid lisavad neile õigustele uued piirangud, mis muudavad nende õiguste teostamise raskemaks. Teiseks on Etimine kõige suurem boraatide liitu importija. Kolmandaks osalesid hagejad Türgi ametivõimude ja Eti Mine Worksi kaudu, kelle tegevus on neile omistatav, aktiivselt tehnika arenguga direktiivi 67/548 kohandamise menetluses, mis lõppes vaidlustatud klassifikatsioonide kehtestamisega. Neljandaks viitab vaidlustatud direktiivi põhjendus 2 hagejate esitatud teabele, st M.K. uuringule. Viiendaks võeti vaidlustatud klassifikatsioonide aluseks ohtlikkuse esialgne hinnang määruse nr 793/93 alusel, mille raames esitas hageja teavet ning omas menetlusõigusi.

104 Esiteks mis puudutab hagejate poolt välja toodud ainuõigusi, siis tuleb rõhutada, et see, et on olemas omandatud või subjektiivne, sh üldkohaldatava aktiga antud õigus, mille ulatust või kasutamist vaidlusalune akt võib mõjutada, ei ole iseenesest asjaolu, mis individualiseerib selle õiguse omanikku, eriti siis, kui teistel ettevõtjatel võivad olla analoogsed õigused ja seega võivad nad olla samas olukorras kui eespool nimetatud õiguse omanik (vt selle kohta eespool punktis 98 viidatud kohtuotsus Sahlstedt jt *vs*. komisjon, punktid 32 ja 34; Üldkohtu 28. novembri 2005. aasta määrus kohtuasjas T-94/04: EEB jt *vs.* komisjon, EKL 2005, lk II-4919, punktid 53–55, ja 11. septembri 2007. aasta määrus kohtuasjas T-28/07: Fels-Werke jt *vs.* komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 63).

105 Peale üldise väite, et on olemas 29 ettevõtjat, kellel on boraatide kaevandamise õigused, mida vaidlustatud klassifikatsioonid mõjutavad (vt eespool punkt 89), ei ole hagejad käesolevas asjas neid teisi ettevõtjaid identifitseerinud ega täpsustanud ka põhjusi, miks nad võiksid nende erilisi tunnuseid arvestades moodustada eespool punktis 100 viidatud kohtupraktika tähenduses piiratud ringi, mida ei saa pärast vaidlustatud klassifikatsioonide jõustumist laiendada (vt selle kohta Euroopa Kohtu 26. juuni 1990. aasta otsus kohtuasjas C-152/88: Sofrimport *vs.* komisjon, EKL 1990,

lk I-2477, punkt 11, ja Üldkohtu 6. septembri 2004. aasta määrus kohtuasjas T-213/02: SNF *vs.* komisjon, EKL 2004, lk II-3047, punktid 62 ja 63). Seda enam ei ole hagejad tõendanud, et sellest ettevõtjate grupist just eriti neid mõjutab nende selliste ainuõiguste piiramine, mis lubavad neil liitu importida ja turustada boraate, kuna selle grupi teised ettevõtjad võivad samuti omada analoogilisi õigusi, mis on seotud kolmandatest riikidest pärinevate selliste ainete importimise ja turustamisega ning millele saavad osaks samad tagajärjed.

106 Hagejad ei ole samuti tõendanud, et vaidlustatud klassifikatsioonide eesmärk või tulemus on mõjutada viidatud ainuõiguste ulatust või takistada isegi nende kasutamist sarnaselt olukordadega, mis olid aluseks Euroopa Kohtu 17. jaanuari 1985. aasta otsusele kohtuasjas 11/82: Piraiki-Patraiki jt *vs.* komisjon (EKL 1985, lk 207, punkt 31) ning eespool punktis 98 viidatud kohtuotsusele Codorníu *vs.* nõukogu (punktid 21 ja 22) (vt selle kohta Euroopa Kohtu 21. novembri 2005. aasta määrus kohtuasjas C-482/04 P: SNF *vs.* komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punktid 40 ja 41, ning 17. veebruari 2009. aasta määrus kohtuasjas C-483/07 P: Galileo Lebensmittel *vs.* komisjon, EKL 2009, lk I-959, punktid 44–46). Peab rõhutama, et vaidlustatud klassifikatsioonid ei kahjusta hagejate ainuõigusi liitu importida ja turustada Eti Mine Worksi hallatud Türgi kaevandustest pärinevaid boraate sisaldavaid aineid. Pelk asjaolu, et need klassifikatsioonid võivad muuta nende ainuõiguste kasutamise raskemaks, ei ole piisav hagejate individualiseerimiseks EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses, kuna *a priori* mõjutavad need samamoodi kõiki ettevõtjaid, kes tegutsevad või hakkavad tegutsema boraate sisaldavate ainete liitu importimise ja/või turustamise vallas, olgu neil sellekohased ainuõigused või mitte (vt selle kohta eespool punktis 98 viidatud kohtuotsus Sahlstedt jt *vs.* komisjon, punktid 32 ja 34; vt samuti kohtujuristi Y. Bot' vastupidine arvamus tema ettepanekus selles kohtuasjas, EKL 2009, lk I-2906, punktid 116–119). Sellega seoses tuleb täpsustada, et võimalus, et vaidlustatud klassifikatsioonid tekitavad hagejatele isegi olulise majandusliku halvemuse, ei ole piisav selle tõendamiseks, et nimetatud klassifikatsioonid neid individualiseerivad kõigi ettevõtjate suhtes, kellele võivad osaks saada analoogilised tagajärjed (vt selle kohta Üldkohtu 29. juuni 2006. aasta määrus kohtuasjas T-311/03:

Nürburgring *vs.* parlament ja nõukogu, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punktid 65 ja 66).

107 Teiseks, isegi kui asuda seisukohale, et Etimine on boraatide kõige suurem liitu importija, on ta sellegipoolest ainult üks ettevõtja mitmest, kellele vaidlustatud aktid viitavad boraatide importija objektiivse tunnuse tõttu ning kes on vaidlustatud klassifikatsioonide osas sarnases olukorras. Tegelikult saavad analoogiliste turustamisõigustega väiksemale ettevõtjale osaks sarnased majanduslikud raskused, kuna nimetatud klassifikatsioonid mõjutavad neid kõiki importijatena ning proportsionaalselt vastavalt nende suurusele ja nende boraatidega seotud äritegevuse mahule (vt selle kohta analoogia alusel Üldkohtu 2. märtsi 2010. aasta otsus kohtuasjas T-16/04: Arcelor *vs.* parlament ja nõukogu, EKL 2010, lk II-211, punkt 111). Igal juhul ei ole hagejate poolt sellega seoses esitatud absoluutne ja protsentuaalne käive (vt eespool punkt 90) piisavalt võrreldavad teiste ettevõtjate nagu Borax käivetega, kes enda sõnul samuti impordib liitu olulises mahus Ameerika Ühendriikidest pärinevaid boraate. Seetõttu ei ole hagejad õiguslikult piisavalt tõendanud, et Etamine'i väidetavalt boraatide kõige suurema liitu importija tunnus võib teda individualiseerida sarnaselt hagejatega kohtuasjades, milles tehti eespool punktis 90 viidatud kohtuotsus Extramet Industrie *vs.* nõukogu (punkt 17) ning kohtuotsus BUPA jt *vs.* komisjon (punktid 78 ja 79), võrreldes kõigi teiste ettevõtjatega, kes tegelevad sarnase majandustegevusega.

108 Kolmandaks tuleb hinnata, kas hagejad võivad õiguspäraselt väita, et tegemist on isikliku puutumisega, kuna nad esiteks osalesid Eti Mine Worksi ja Türgi ametivõimude kaudu aktiivselt vaidlustatud klassifikatsioonide kehtestamisega lõppenud menetluses ning teiseks seetõttu, et neil on määruse nr 793/93 kohase ohtlikkuse hindamise menetluses menetluslik seisund.

109 Sellega seoses peab meenutama kõigepealt seda, et asjaolu, et isik osaleb liidu akti vastuvõtmise menetluses, võib teda asjaomase akti suhtes individualiseerida üksnes juhul, kui selle isiku kasuks on liidu õigusnormides ette nähtud menetluslikud tagatised. Seega, kui liidu õigusnorm kohustab otsuse vastuvõtmisel järgima menetlust, mille raames füüsiline või juriidiline isik võib tugineda võimalikele õigustele, sealhulgas õigusele olla ära kuulatud, individualiseerib sellele isikule antud eriline õiguslik olukord teda EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses (vt eespool punktis 106 viidatud kohtumäärus Galileo Lebensmittel *vs.* komisjon, punkt 53 ning seal viidatud kohtupraktika).

110 Seejärel tuleb täpsustada, et isikut peetakse selliselt individualiseerituks ainult siis, kui viidatud menetluslikud tagatised on kehtestatud kohaldatavate õigusnormidega (vt selle kohta Euroopa Kohtu 1. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-263/02 P: komisjon *vs.* Jégo-Quéré, EKL 2004, lk I-3425, punkt 47; Euroopa Kohtu 8. detsembri 2006. aasta määrus kohtuasjas C-368/05 P: Polyelectrolyte Producers Group *vs.* komisjon ja nõukogu, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 58, ning eespool punktis 106 viidatud kohtumäärus Galileo Lebensmittel *vs.* komisjon, punktid 46 ja 54; Üldkohtu 11. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas T-13/99: Pfizer Animal Health *vs.* nõukogu, EKL 2002, lk II-3305, punkt 101, ning 11. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas T-70/99: Alpharma *vs.* nõukogu, EKL 2002, lk II-3495, punkt 93). Nii nähtub kohtupraktikast, et hageja aktiivne osalemine menetluses, mis oli eelkõige mõeldud õigustloovate õigusaktide vastuvõtmiseks, individualiseerib teda ainult siis, kui see osalemine tugineb sellistel menetluslikel tagatistel (vt selle kohta Üldkohtu 30. jaanuari 2001. aasta määrus kohtuasjas T-215/00: La Conqueste *vs.* komisjon, EKL 2001, lk II-181, punktid 42 ja 43 ning seal viidatud kohtupraktika, ja 14. detsembri 2005. aasta määrus kohtuasjas T-306/03: Arizona Chemical jt *vs.* komisjon, EKL 2005, lk II-5839, punkt 73).

111 Siiski tuleb tõdeda, et hagejad möönavad ise, et neil ei ole selliseid menetluslikke tagatisi direktiivi 67/548 või määruse nr 1272/2008 alusel.

112 Mis puudutab vaidlustatud direktiivi, siis piisab, kui meenutada, et asjakohased menetlusnormid, mis määratlevad selle direktiivi vastuvõtmise, nimelt direktiivi 67/548 VI lisa punktid 4.1.2–4.1.5, ei anna selliseid menetluslikke tagatisi ettevõtjatele, keda tehnika arenguga kohaldamise eesmärgil direktiivi 67/548 muutmise menetluse tagajärg võib mõjutada (vt selle kohta eespool punktis 110 viidatud 14. detsembri 2005. aasta kohtumäärus Arizona Chemical jt *vs.* komisjon, punktid 72–80 ja seal viidatud kohtupraktika).

113 Sama kehtib ka määruse nr 1272/2008 sätete kohta, eriti selle artikli 53 lõike 1 ning selle artikli 54 lõike 3 kohta koostoimes otsuse 1999/468 artikli 5a lõigetega 1–4 (vt eespool punktid 20–22), mis reguleerivad vaidlustatud määruse vastuvõtmist. Seda hinnangut ei sea kahtluse alla asjaolu, et määruse nr 1272/2008 artikkel 37 (vt eespool punkt 19) näeb lõigetes 2–4 ette tootjale, importijale või allkasutajale õiguse esitada ECHA-le ettepanekuid aine ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse kehtestamiseks ning pärast märkuste võimalikku esitamist saada ECHA riskihindamise komitee arvamus. Määruse nr 1272/2008 artiklis 37 sätestatud võimalikud menetluslikud tagatised kehtiksid ainult siis, kui sellise ettepaneku esitaks kas siseriiklik asutus, tootja, importija või allkasutaja, millega aga käesoleval juhul tegemist ei ole.

114 Mis puudutab hagejate menetluslikku seisundit määruse nr 793/93 alusel, siis tuleb märkida, et see määrus näeb artiklites 6–10 spetsiifiliste menetluslike õiguste ja kohustustena (vt eespool punktid 23–26) kindlasti ette asjaomaste ettevõtjate aktiivse osalemise ohtlikkuse hindamise menetluses, et koostada asjaomaste ainete erinimekiri ning teha võimalikke ettepanekuid tuvastatud ohu vähendamise strateegia või meetmete kohta. Siiski peab tõdema esiteks, et määruse nr 793/93 sätteid ei kohaldata aine ohtliku ainena klassifitseerimise menetlusele, ning teiseks, et boraatide ohtlikkuse hindamise menetlus – mille kohta hagejad ise möönavad, et ei olnud veel sama

määruse artikli 11 lõike 2 tähenduses lõppenud vaidlustatud klassifikatsioonide kehtestamise hetkel – on eraldiseisev sellest, mis lõppes vaidlustatud klassifikatsioonide kehtestamisega. Seda hinnangut kinnitavad määruse nr 793/93 artikli 11 lõiked 1–3, mille kohaselt võib komisjon ainult vastuvõetud ohtlikkushinnangu ja nimetatud määruses sätestatud komiteemenetluse kohaselt vastu võetud võimaliku soovitatava strateegia alusel otsustada, kas on vaja teha ettepanek ühenduse meetmete võtmiseks direktiivi 76/769 või ühenduse mõne muu olemasoleva asjakohase vahendi raames (vt eespool punkt 26). Tuleb tõdeda, et need sätted ei täpsusta mingil viisil tingimusi, mille esinemisel võib ohtlikkushinnangu või võimaliku soovitatava strateegia tulemus viia asjaomase aine klassifitseerimise ettepanekuni direktiivi 67/548 või määruse nr 1272/2008 alusel, mis tõendab, et ohtlikkuse hindamise menetlus on aine ohtliku ainena klassifitseerimise menetlusest sõltumatu.

115 Määruse nr 793/93 eespool viidatud sätted ei anna seega menetluslikke tagatisi aine klassifitseerimiseks ohtliku ainena direktiivi 67/548 või määruse nr 1272/2008 alusel. Samuti ei kehtesta need seost ühelt poolt aine ohtlikkuse hindamise menetluse ning teiselt poolt aine ohtliku ainena klassifitseerimise menetluse vahel, mis võimaldab järeldada, et määrusega nr 793/93 antud menetluslikud tagatised on viimasena nimetatud menetluses, isegi kui ainult *de facto*, nagu väidavad hagejad, kohaldatavad.

116 Seetõttu tuleb tagasi lükata argument, et need menetluslikud tagatised ning nende kasutamine ohtlikkuse hindamise menetluses individualiseerivad hagejaid vaidlustatud klassifikatsioonide suhtes, kuna vaidlustatud klassifikatsioonid ei tulene mitte ohtlikkuse hindamise menetlusest määruse nr 793/93 alusel, vaid tehnika arenguga

direktiivi 67/548 ja määruse nr 1272/2008 kohandamise eraldiseisvatest vastavatest menetlustest, mille raames hagejatel selliseid menetluslikke tagatisi ei ole.

117 Pealegi siis, kui puuduvad nende viimaste menetlustega seotud menetluslikud tagatised, ei saa nõustuda argumendiga, et hagejad on individualiseeritavad põhjendusel, et nad osalesid aktiivselt vaidlustatud klassifikatsioonide kehtestamisega lõppenud menetluses. Seega ei ole vaja teha otsust küsimuses, kas Eti Mine Worki ja Türgi ametivõimude osalemist nimetatud menetluses võib käesoleva hagi vastuvõetavuse hindamiseks arvesse võtta.

118 Neljandaks tuleb samuti tagasi lükata väide, et vaidlustatud direktiivi põhjenduses 2 viidatakse sõnaselgelt teabele, mille esitasid Türgi ametivõimud, ja eelkõige M. K. uuringule. Sellega seoses piisab, kui tõdeda, et peale viite käimasolevale Hiina uuringule on see põhjendus väga ebamäärane ning see ei täpsusta ei sellise teabe olemust ega allikat, mida peab arvesse võtma tehnika arenguga direktiivi 67/548 kohandamise menetluses. Igal juhul ja sõltumata küsimusest, kas hagejad kui Türgi riigi kontrolli all oleva äriühingu Eti Mine Worksi tütarettevõtjad võivad sellele väitele õiguspäraselt tugineda, ei ole tuvastatud, et see teave sisaldab M. K. uuringut ega seda, et see teave oli täpselt see, mida Türgi ametivõimud asjaomases menetluses esitasid.

119 Neil tingimustel tuleb jõuda järeldusele, et hagejad ei tõendanud, et rea nendele eriomaste tunnustuste tõttu on nad vaidlustatud aktides sisalduvatest vaidlustatud klassifikatsioonidest isiklikult puudutatud EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses.

120 Seega tuleb vaidlustatud aktide osalise tühistamise nõue jätta EÜ artikli 230 neljanda lõigu osas vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

121 Eeltoodud kaalutlusi arvestades ning ilma et oleks vaja teha otsus taotluse kohta, et vaidlustatud direktiivi osalist tühistamist puudutavas osas on hagi kohta otsuse tegemise vajadus ära langenud, tuleb hagi tervikuna vastuvõetamatuse tõttu jätta läbi vaatamata.

Kohtukulud

122 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hagejate kahjuks, tuleb kohtukulud vastavalt komisjoni nõuetele välja mõista hagejatelt.

123 Kodukorra artikli 87 lõike 4 esimese lõigu alusel kannavad menetlusse astuvad liikmesriigid ise oma kohtukulud. Taani Kuningriik kannab seega oma kohtukulud ise.

124 Kodukorra artikli 87 lõike 4 kolmanda lõigu alusel võib Üldkohus otsustada, et menetlusse astujad kannavad ise oma kohtukulud. Käesolevas asjas kannab Borax, kes on hageja toetuseks menetlusse astuja, ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS

määrab:

1. Jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

2. Mõista Euroopa Komisjoni kohtukulud välja Etimine SA-lt ja AB Etiproducts Oy-lt, kes ühtlasi kannavad ise enda kohtukulud.

3. Taani Kuningriik ja Borax Europe Ltd kannavad ise oma kohtukulud.

7. septembril 2010 Luxembourgis.

Kohtusekretär
E. Coulon

President
M. Jaeger

Sisukord

Õiguslik raamistik ..... II - 4024

EÜ asutamislepingu ja EL toimimise lepingu sätted ..... II - 4024

Direktiiv 67/548 ..... II - 4025

Menetlus direktiivi 67/548 kohandamiseks tehnika arenguga ..... II - 4029

Direktiivi 67/548 osaliselt kehtetuks tunnistamine, muutmine ja asendamine määrusega nr 1272/2008 ..... II - 4029

Määrus (EMÜ) nr 793/93 ja määrus (EÜ) nr 1907/2006 ..... II - 4035

Vaidluse aluseks olevad asjaolud ..... II - 4038

Hagejad ja asjaomased ained ..... II - 4038

Vaidlustatud klassifikatsioonide kehtestamisega lõppenud menetlus ..... II - 4039

Menetlus ja poolte nõuded ..... II - 4049

Õiguslik käsitlus ..... II - 4054

ELTL artikli 263 neljanda lõigu kohaldamine ..... II - 4054

Poolte argumendid ..... II - 4054

Üldkohtu hinnang ..... II - 4055

Käesoleva hagi vastuvõetavus ..... II - 4059

Poolte argumendid ..... II - 4059

Üldkohtu hinnang ..... II - 4065

Kohtukulud ..... II - 4074